

GLAZBENI PRILOG UZ TREĆU KATEHEZU

RADOSNA VIJEST PUTEM GLAZBE

LJEPOTA LJUBAVI

Ulomak za slušanje: Georg Friedrich Händel, *Ombra mai fu – Kserkso*

Ključne riječi: bračna ljubav, Adam i Eva, veliko otajstvo

Uvod

Govoriti o ljubavi u svim njezinim tonalitetima jest ono na što nas poziva i pobudnica *Amoris laetitia*, naglašujući važnost nadvladavanja emotivne nepismenosti koja se hrani i izbjegavanjem suočavanja s mnogim vidovima ljubavi.

Vodič kroz slušanje

Pitanja za razgovor o ulomku:

- *Je li ti se svidio glazbeni ulomak?*
- *Opiši u tri riječi osjećaje koje je u tebi izazvao.*
- *Jesi li već slušao ovu vrstu glazbe?*
- *Koja si glazbala prepoznao?*
- *Bi li znao otpjevati melodiju?*
- *Koristeći tekst, koje naglaske primjećuješ u ulomku?*

Ovaj ulomak Georga Friedricha Händela (1685. – 1759.) govori o muškarcu i ženi sjedinjenima onom otajstvenom vezom koja poprima tri lica: *eros* (žudnja: usp. AL 120), *philia* (prijateljstvo: usp. AL 123) i *agape* (ljubav: usp. AL 90-120). Ta dobro poznata arija je iz Händelove opere *Kserkso* (1737.). Donosi zgodu koju pripovijeda Herodot o simboličnoj Kserksovoj zaljubljenosti u prekrasno drvo platane. U Händelovoj operi drvo je metafora za strastvenu ljubav i s njom povezan izbor. Naime, Kserkso se odmara u sjeni velike platane, te pjesmom biva očaran lijepom Romildom. Tada započinje sukob koji prožima zamršenu priču u kojoj će vladar morati izabrati s kim će se sjediniti.

Tekst ulomka:

*Frondi tenere e belle
del mio platano amato
per voi risplenda il fato.
Tuoni, lampi, e procelle
non v'oltraggino mai la cara pace,
né giunga a profanarvi austro rapace.*

*Nježni i divni listovi
moje voljene platane,
nek' vam se sudba nasmiješi.
Gromovi, munje i oluje
nek' vas nikada ne uznemire,
nit' vas vjetrovi oskvrnu.*

*Ombra mai fu
di vegetabile,
cara ed amabile,
soave più.*

*Nikada ne bješe sjene
neke biljke
tako drage i ljupke,
tako slatke.*

Händelov tekst je podoban za raznovrsna simbolična tumačenja ljudske ljubavi, opjevane u svim njezinim tonalitetima u duhu *Pjesme nad pjesmama*, u kojoj su upravo simbolične slike iz prirode poput slika životinja (golubice, srne, konja), biljaka (drva jabuke), cvijeća (narcisa) i mirisa (smirne) korištene da se opjeva ljepota ljubavi.

Posebice možemo primijetiti podudarnost između naše teme i završetka *Pjesme nad pjesmama* u kojoj glavna protagonistica svjedoči da je pronašla mir i da ga umije darovati svojemu voljenomu (usp. Pj 8,10), baš kao što Kserkso pjeva o sjeni platane (usp. AL 151-152; 284-285).

Radosna vijest

Ombra mai fu upućuje na *govor tijela* koji ni u kom slučaju nije neutralno područje podložno svakakvim tumačenjima, nego posjeduje simboličan način komunikacije koji se danas izgubio. U vremenu u kojemu je za sklapanje prijateljstva dovoljna društvena mreža, tijelo je prikazano kao stvarnost koju je moguće oblikovati i odrediti prema želji, na što ukazuje izazov *gendera* o kojemu se govori u broju 56 pobudnice *Amoris laetitie*.

Naime, tijelo je nositelj simbolična značenja kojim se mogu očitovati različiti trenuci kojima se, u slobodi, stavlja osobe u odnos. Stoga stisak ruke, zagrljaj, poljubac, milovanje, sve do potpunog sjedinjenja tijela, očituju prirodnu pripremu koju treba poštivati kako bi se u tijelu uživalo na istinit i vjerodostojan način. U protivnom se riskira laganje tijelom, koje je stvoreno i zamišljeno za slavljenje istine odnosa s drugom osobom.

Na odgojna pitanja koja postavlja Papa: »*Tko uopće danas govori o tim stvarima? Tko je kadar uzimati za ozbiljno mlade? Tko ih ozbiljno priprema za veliku i velikodušnu ljubav?*« (AL 284), vjerujemo da je moguće odgovoriti, ako ne na iscrpan onda na značajan način, upravo preuzimajući i vrednujući drevnu tradiciju slušanja sakralne glazbe, koja uvijek nudi snagu simbolična jezika u djelima i temama koje obrađuje.

Glazba je prvo odgojno vježbalište u pomaganju mladima da prepoznaju i vrednuju različitost drugoga i radosno prihvate sebe, kako je naznačeno u br. 285 navedene pobudnice. Ustvari, bitan element glazbe je usklađivanje različitosti, jer je prožeta takvim odnosima. Izmjenjivanje glazbe i tišine, visokih i niskih tonova, solista i zborova, te svih ostalih oblika kojima se očituje, implicitno i temeljito odgaja za usklađivanje različitosti.